

POSTER: 37

Çölyak Hastalıklı Çocuklarda Ter Testi Sonuçları**Vildan Ertekin*, M. Ayşe Selimoğlu**, Sedat Işııkay*, Mustafa Kara***

*Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Pediatrik Gastroenteroloji, Hepatoloji ve Beslenme BD, Erzurum

**Erzurum İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Pediatrik Gastroenteroloji, Hepatoloji ve Beslenme BD, Malatya

Çölyak hastalığı genetik olarak yatkın bireylerde, gluten içeren gıdaların alınması ile ortaya çıkan proksimal ince barsağı tutan ve glutene karşı kalıcı intolerans ile karakterize bir enteropatidir. Çocukluk çağıının en yaygın malabsorbsiyon nedeni olan bu hastalık, çocukları ve erişkinleri yaşam boyu etkilemektedir.

Çölyak hastalığında terdeki klor değerlerinin arttığı ve yanlış pozitif sonuç verdiği bilinmesine rağmen, literatürde çölyaklı hastalarda ter testi sonuçlarını araştıran bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu çalışmanın amacı çölyak hastalıklı çocuklarda ter testi sonuçlarını araştırmak, bu sonuçları sağlıklı çocukların sonuçları ile karşılaştırmak, çölyak hastalığı presentasyonu ile ter testi değerleri arasında bir ilişki olup olmadığını araştırmaktır.

Bu çalışma yaş ortalaması 9,1±4,2 yıl (2,5-14 yıl) olan 53 (% 50.5)' ü kız, 52 (% 49.5)' si erkek, yeni çölyak hastalığı tanısı almış çocuklarda yapıldı. Kontrol grubu olarak alınan 20 sağlıklı çocuk da sağlam çocuk ve çocuk polikliniğine gelen, büyümesi gelişimi normal, enfeksiyonu olmayan çocuklar arasından seçildi.

Çölyak hastalıklı çocukların ter testi 29,4±13.9 mmol /lt, kontrol grubunun ter testi sonuçları ise 16,6±4,9 mmol /lt olarak saptandı (p<0.001). Malnütrisyonu olmayan, hafif, orta ve ağır derecede malnütrisyonu olan çölyak hastalıklı gruplarda ter testi sonuçları ise sırası ile 21,8±7,4 mmol /lt, 27,6±8,0 mmol /lt, 33,7±9,2 mmol /lt, 48,7±19,6 mmol /lt idi (p<0.0001). Ter testi pozitif olarak saptanan tüm çocuklar klasik çölyaklı idi. Presentasyonlarına göre olgular gruplandırıldığında ise 59 (% 56,2) klasik çölyaklı çocuğun ve 46 (%43,8) atipik çölyaklı çocuğun ter testi sonuçları 33,2±16 mmol /lt, 24,4±8,6 mmol /lt idi (p<0.0001). Çölyaklı çocukların 9 (%8,6)' unda ter testi sonuçları 60 mmol /lt nin üzerindeydi. Bu olguların 8' inin ağır, birinin ise orta derecede malnütrisyonu vardı. Ter testi pozitif gelen 9 hastadan 6' sında kistik fibrozis mutasyonu çalışılabilir. Hiçbir olguda mutasyon saptanmadı. Ter testi pozitif gelen olgulardan 6' sının malnütrisyonu düzeltildikten sonra ter testi tekrarlandı ve negatif olarak saptandı.

Sonuç olarak çölyak hastalıklı çocuklarda ter testi değerlerinin malnütrisyonun derecesi arttıkça yükseldiği bulunmuştur. Klasik çölyaklı olguların ter testi değerlerinin, atipik çölyaklı olgulara göre daha yüksek bulunması, bu hastalardaki malnütrisyon ile ilişkilendirildi. Yanlış pozitifliklerin önlenmesi için hastaların malnütrisyonları düzeltildiğinde testin tekrar edilmesinin gerekli olduğu sonucuna varıldı.

POSTER: 38

Annelerin Evde Ateşli Çocuklara Yaklaşımları**Tolga Altuğ Şen, Hamide Melek, Reşit Köken, Tefik Demir, Adnan Narcı**

Kocatepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları AD, Afyon

Amaç: Annelerin evde çocuklarının ateşlendiklerini fark ettiklerinde gösterdikleri tepkiler ve varsa uyguladıkları tedavi yöntemlerini ortaya koymak için bu çalışmayı planladık.

Yöntem ve Gereçler: Polikliniğimizden hemşiresi tarafından anneler için evde çocukları ateşlendiğinde gösterdikleri tepkileri ve davranışları ortaya koymaya yönelik olarak hazırlanmış anket uygulanmıştır. Hemşiremiz tarafından en küçüğü 1 yaşından büyük en az iki çocuk sahibi olan 18 ile 39 yaşları (Ortalama 24,2 yıl) arasında değişen 1112 anne ile görüşülerek yüz yüze anket uygulanmıştır.

Bulgular: Anket uygulanan annelerin yarıya yakınının, 449 (%46.9) ateşlendikleri zaman evde çocuklarının ateşlerini ölçmedikleri görüldü. Katılan annelerin 457'si (%47.7) evde ateşlendikleri zaman uygun davranışlar göstermedikleri saptandı. Uygun olmayan yaklaşımlar evde ateş için önlem almadan doğrudan sağlık kuruluşuna veya hekime ulaşmaya çalışmak, soğuk suyla çocuğu yıkamak, alkolle veya sirkeyle çocuğa kompres uygulamak gibi davranışlardır. Annelerin yarısının (551, %49,5) evde ateş düşürücü uyguladıkları ancak bunların büyük çoğunluğunun (446, %81) ateş düşürücülerin uygun dozları hakkında bilgi sahibi olmadan çocuklarına ateş düşürücü vermekte oldukları anlaşıldı. İlginç olarak annelerin uygun davranışlar gösteriyor olmaları, ateş düşürücü dozları hakkında bilgi sahibi olmaları annelerin yaşları, eğitim düzeyleri ve kent veya köyde yaşamalarıyla ilişkisiz bulundu (p>0,05). Parasetamol ateş düşürücü uygulayan annelerin en çok kullandıkları (385, %70) ateş düşürücüdür.

Sonuç: Annelerin evde ateşli çocukları için doğru yaklaşımlar göstermeleri konusunda desteklenmelerine, uygun davranışların geliştirilmesi konusunda eğitim verilmelerine ihtiyaç bulunmaktadır.